

Bódis László
ügyvezető igazgató

Komp-Szék Kft.

Budapest
Farkastorki köz 5.
1037

Szakvélemény

A Komp-Szék Kft. megtisztelte a Nemzetközi Pető Intézet² (Budapest, 1125 Kútvölgyi út 6.) neveltjeit és munkatársait azzal, hogy a tartás korrekációs széket kipróbálásra, véleményalkotásra 2000. őszén átadta.

Egy keresztmetszetben cca. 480-520 részben bentlakó részben bejáró gyermekkel foglalkozunk. Összesen 14 gyermek, 5 kamasz és 1 felnőtt méretű széket kaptunk kipróbálásra.

A **Nemzetközi Pető Intézet** a központi idegrendszer (agy és gerincvelő) károsodása következtében kialakult **mozgási** és szellemi **diszfunkciók** neveléssel történő, **hatékony befolyásolásával foglalkozik.**

Az ilyen – köznyelvben igen csúnya szóval „béna” gyermekek mozgásnevelésének a legfontosabb szempontja a **mozgás összerendezés javítása**, melynek egyik fontos **előfeltétele**

- a nagymozgások és
- a testtartás

erősségének (1) és biztonságának (2) a kialakítása.

Utóbbihoz, a testtartás biztonságának a támogatásához ad nagy segítséget a Komp-Szék Kft. által készített székek, melynek állítható háttámlája és szabályozható dőlésszögű ülőfelszíne a gyermek testi tulajdonságaihoz igazítható.

A kipróbálásra adott székeket egyedi szakmai (konduktori) megfontolások után konkrét gyermekek kapták meg, vagyis nem általában felváltva próbálták a különböző gyermekek, hanem – ahogyan azt más segédeszközzel is tesszük egy-egy gyermek mozgásfejlettségi szintje és a tervezett üléstartam szerint adtuk oda.

Evidens, hogy **minden gyermek 3 éves kor feletti, de a székek mérete alapján többnyire 5 év feletti ill. iskoláskorú volt**, akiknek egyébként a megülési képessége is hosszabb tartamú.

Ezek gyermekek között voltak ún. **spasztikus**, de voltak ún. **túlmozgásos diszfunkciós formakörbe** tartozó gyermekek is.

A székek használata előfeltételének tekintettük, hogy

- a gyermek tudja, ismerje az ülésnek a mozgási és testtartási mintáját
- a gyermek képes legyen már megülni (ha felülni nem is mindig),
- a gyermek szakmai szempontból bizonyos tartamon át ülését megtartani képes legyen,
- a gyermek saját, elsősorban szellemi igénye alapján kívánja meg az ülést.

Azt tapasztaltuk, hogy a székekben való **megülés** - jó beállítás esetén –**teljesen biztonságos**. Ez így érvényes – váratlanul – különösen a túlmozgó gyermekekre. **Nincs leesési veszély** annak ellenére, hogy a szék prototípusa karfa nélküli, ami a mi (konduktív nevelési) szempontunkból még jó is. A KN ugyanis nem kíván passzív támaszt alkalmazni szükségtelenül. A nagyon spasztikus gyermekek esetében minden általunk ismert szék, így ez is, **képes hátraborulásra** (a test teljes feszítése okán), ami azonban minimális sarkantyúképzéssel bizonyosan megelőzhető. Erről a gyártóval beszéltünk. Azt tapasztaltuk, hogy a **gyermekek megszerették a székeket** és féltékenyen ragaszkodtak is hozzá, azt követelték, és csak engedélyükkel próbálhatta más. (Számos más a mozgástanításban rutinszerűen használt eszközzel ez nem esik meg.)

A székek által biztosított ülési stabilitás jól fenntartható testtartási biztonságához vezetett, ami a szem-kéz koordináció és a manipulációk, a humánspecifikus mozgások (ujjfestés, firka, rajz, ecsetkezelés, gyurma, írás stb.) elvégezhetőségéhez vezetett.

Rövid távon **n e m i t é l h e t ő m e g**

- a hibás testtartások és következményes deformitások megelőzésére vagy
- a csípő csontos elváltozásainak megelőzésére tett esetleges hatás.

Az igény nagysága és a gyártás gazdaságossága kérdésében fontosnak tartjuk elmondani:

- az általunk megnevezett kórkép (pedagógiai szempontból mozgásdiszfunkció, orvosi szempontból cerebralis paresis) gyermekkorú népességéből (0-14 éves korú) az országban cca. 6000 él
- nem bizonyos, hogy csakis ezen kórkép jön szóba a szék használatára
- mozgásra, leesésre nem tanított gyermek passzív ültetésére karfa nélkül nem ajánlható
- nem látszik lényegesnek az otthoni ill., intézeti környezetben való használat különbsége, sőt úgy ítéljük meg, hogy inkább „bútor”, mint bármi más, amit használunk, de azokat (pl. zsámoly, fürdető szék vagy fokos szék) nem váltja ki, aminthogy nem is célja
- mozgássérültek óvodai és iskolai ültetésére a testtartás és megülés biztosítottsága révén kiválóan ajánlható
- úgy tűnik, hogy bizonyos minimális kiegészítések kórképenkénti megjelölése lehetséges

Budapest, 2001. január 15

Vargáné Kiss Anna
konduktor
Auditor

dr. Balogh Erzsébet
gyermekneurológus
a főigazgató kutatási és orvoshelyettese